

Vandewalle Simon

**MASTER IN DE COMMUNICATIEWETENSCHAPPEN
OPTIE JOURNALISTIEK**

20014157

FACULTEIT POLITIEKE EN SOCIALE WETENSCHAPPEN

VAKGROEP COMMUNICATIEWETENSCHAPPEN

ACADEMIEJAAR 2007-2008

**ACTUASTUK JOURNALISTIEKE
DEONTOLOGIE:
Het hoofddoekendebat**

**Prof. dr. Dirk VOORHOOF
i.s.m.
Jan Lippens**

Het hoofddoekendebat in tunnelzicht

Hoofddoeken zijn hot. Ze zijn niet alleen warm en waterdicht, ze zijn ook godslasterlijk controversieel. Moslimofoben hebben het over het lapje waarmee moslimfundamentalisme wordt gepredikt. Islamknuffelaars zien het dan weer als het doekje der vrije meningsuiting. Na Antwerpen en Brussel liet nu ook Gent zijn stem over het doekje gelden. En ze maakte daarbij dezelfde fout als Brussel en Antwerpen. Ook in Gent behandelde de gemeenteraad het onderwerp met zo'n tunnelzicht dat het wel lijkt alsof de meerderheid een boerka voor had. Het was een en al hoofddoek dat de klok sloeg.

Maar het debat gaat helemaal niet enkel over dat hoofddoekje, het gaat over uiterlijke tekenen van religie, filosofie en levensbeschouwing. Door het debat enkel op de hoofddoek toe te spitsen, viseren we eens te meer de moslimgemeenschap. Zijn we dan zo verkrampd door wat conservatief Vlaanderen als de dreiging uit het Oosten ziet, dat we andere uiterlijke tekenen van religie en levensbeschouwing over het hoofd mogen zien? Cathy Plasman (SP.A) had dit maar al te goed in het snotje, maar moest wel heel wat hoongelach incasseren toen ze een Che Guevara T-shirt te voorschijn haalde. Ze raakte hier nochtans de kern van de zaak: het is een vergissing het debat tot hoofddoeken te reduceren.

Van Den Eynde (VB) was evenmin deelachtig van Plasmans inzicht en hakte in op Kaçars (Groen!) uitspraak dat ook de kerstversiering uit het gemeentehuis moet verdwijnen als het hoofddoekenverbod wordt goedgekeurd. Kaçar had hier geen ongelijk. Het hoofddoekenverbod doelt op een neutrale overheid die gespeend zou moeten blijven van religieuze uitingen. Als we die lijn doortrekken, moet ook de Christelijke kerstversiering de stoep op. Maar neen, enkel hoofddoeken zijn blijkbaar een doorn in het oog van Open VLD, CD&V en Vlaams Belang.

En in dit opzicht moet ik burgemeester Termont (SP.A) gelijk geven. Als die partijen weigeren de lappen van voor hun eigen ogen te halen en zich blijven blind staren op het doekje van de Gentse moslimburger, is dit een non-debat.

De Gentse gemeenteraad begeeft zich hiermee namelijk op het front tussen de voor- en tegenstanders van hoofddoeken. En hoe relevant deze breuklijn ook is en hoe zeer het tijd wordt voor de emancipatie van de moslimvrouw, is dit niet de kern van de zaak. De Gentse politici zijn bang dat hoofddoeken de neutraliteit van de staat in gevaar zouden brengen. En dat is de kern van de zaak: de neutraliteit van de staat.

Zoals advocaat Abderrahim Lahlali ons vertelde in zijn primeur van het burgerinitiatief zijn er twee diametraal tegenover elkaar staande benaderingen voor die neutraliteit. Ofwel kiezen we voor de Laïcité benadering en zuiveren we de publieke ruimte van elk levensbeschouwelijk element ofwel gaan we voor het paradigma van het actief pluralisme en hoort de overheid alle levensbeschouwelijke overtuigingen op een gelijke manier te ondersteunen. Als we er even de geschiedenisboeken op nalezen kunnen we er niet omheen dat België sinds de Franse Revolutie de weg is ingeslagen van het actief pluralisme. Wedden en pensionen van bedienaars der eredienssten komen ten laste van de staat en het onderwijs heeft het recht een morele of religieuze opvoeding te geven, zo staat te lezen in onze teerbeminde grondwet. Ook het schepencollege zag dit in en gaf resoluut aan het pad van het actief pluralisme verder te willen volgen.

Als actief pluralisme het credo is, is het toch wel heel verwonderlijk dat het hoofddoekenverbod erdoor is gekomen. Als het actief pluralisme de verschillende levensbeschouwingen gelijkwaardig wil behandelen en de staat er zelfs overheidsgeld in pompt, is het toch hypocriet om uiterlijke tekenen ervan uit het ambtsapparaat te willen

weren. Als het sponsoren van geloofsovertuigingen in ons land neutraal wordt bevonden, is het toch ook neutraal om ambtenaren toe te staan een hoofddoek, keppel of kruis te dragen.

En laat ons nu eerlijk zijn. Wie stoort er zich nu aan dat de ambtenaar die het nodige document geeft, een teken van geloofsovertuiging draagt? Het is ook niet verwonderlijk dat, zoals meermaals ten berde werd gebracht tijdens de gemeenteraad, er nog geen enkele klacht is gerapporteerd over uiterlijke tekenen van religie bij ambtenaren. Als je goed geholpen wordt door een man met een keppel of een glimlach krijgt van een vrouw met een hoofddoek, versterkt dat toch het geloof in een verdraagzame multiculturele samenleving. Het toont dat ook allochtone burgers meebouwen aan onze samenleving.

We kunnen er nu eenmaal niet omheen dat we in België met een bont allegaartje van culturen en levensbeschouwingen samenleven. Laten we dat dan ook weerspiegelen in ons ambtenarenapparaat en zo samenleving en overheid meer op elkaar afstemmen.

Motivatie keuzes

Er zijn verschillende redenen dat ik voor een opiniestuk heb gekozen. Ik wilde vooral iets anders proberen dan een interview omdat ik dat voor de vorige individuele opdracht al had gedaan. Deze opdracht leek mij ook een uitgelezen kans om een opiniestuk te schrijven omdat we het voor andere opdrachten meestal sec moeten houden en onze eigen mening wat op de achtergrond dienen te houden.

Daarnaast is dit onderwerp ook zo controversieel dat het zich perfect leende voor een opiniestuk.

En de laatste motivatie voor mijn keuze is dat de vernauwing van het debat tot hoofddoeken mij tegen de borst stoot en dat de stemmen in de gemeenteraad die hiertegen op kwamen over het algemeen werden weggelachen.

Ik denk dat mijn stuk het best zou passen in De Morgen omdat mijn schrijfstijl het dichtst bij deze krant aansluit. Maar aangezien een opiniestuk per definitie persoonlijk is en dus niet volledig dient te stroken met de stijl van het blad waarin het wordt gepubliceerd, zou de Standaard of de Knack ook geen slechte keuze zijn.